

# Motion om kulturråd

Under en längre tid har kulturens förutsättningar försämrats i Sverige. Kulturens andel av statsbudgeten är 2026 den lägsta på 25 år och krav ställs på kommersialisering – att privata intressen ska finansiera kulturen. Det kommer förstås inte att ske utan krav på motprestationer och kommer att inskränka den kulturella friheten och därmed yttrandefriheten. Samtidigt finns diskussionen om “armlängds avstånd” där högerextrema krafter försöker styra kulturen genom att misstänkliggöra samtida kulturyttringar och få kultur att bara handla om museum och “traditioner”.

I Luleå har kommunen medverkat till att kommersiella eventbolag fått en allt större plats. Kommunen bidrar med medfinansiering till eventbolag utifrån fleråriga avtal – istället för att det läggs en bra grogrund för ett lokalt kulturliv. Dessutom bidrar kommunens iver att pådyvla kulturen olika epitet – “tillväxtmotor” etc – att slå mot kulturens eget fria väsen.

Festivalen Splash 2026 är exempel på hur fel det kan bli när privata intressen anlitas. Trots en av akternas öppna rasism valde festivalen att behålla bokningen. Jämställdheten var under all kritik med tre kvinnor av tolv artister och ännu sämre könsfördelning bland de DJ:s som medverkade.

Kritik mot detta betyder inte att man har synen att kvinnor ska kvoteras in eller att artister ska väljas baserat på sina åsikter men om kommunen är medfinansierande part är det en lägsta standard att kräva ett aktivt arbete för jämställd representation och att mänskliga rättigheter respekteras. Det går att göra en populär ungdomsfestival utan att smutsas ned av rasism eller bidra till en extrem mansdominans på scener, inkluderat DJ:s.

Förutom kulturevenemang – som i Splash fall är dyrt och därmed otillgängligt för många – behöver kulturen integreras mycket mer i kommunens egna verksamheter. De konstnärer, musiker, författare, skådespelare osv som finns i Luleå är en enorm resurs som skulle kunna öka kvaliteten i kommunens skolor, äldreomsorg, offentliga miljöer med mera. Kulturen ska vara för alla!

Utifrån detta föreslår Socialistiskt Alternativ:

- Att Luleå kommun inrättar ett arvoderat kulturråd, med yrkesverksamma kulturarbetare från olika delar av kulturlivet för att:
  - bidra till att mer aktivt och naturligt integrera kulturen i kommunens verksamheter, vilket kan stärka demokratin och öka intresset och nyfikenheten för kultur i allmänhet.
  - vara referensgrupp och hjälpa till att ställa lämpliga krav för att ge evenemangsstöd eller vid kulturella upphandlingar,
  - bidra till att arrangemang – i jämförelse med Splash – har betydligt mer rimliga biljettpriser och därmed att arrangemangen blir mer socialt och ekonomiskt inkluderande,
  - medverka till att skapa bättre villkor för lokala och regionala kulturarbetare och att arrangörer ska följa gängse rekommendationer inom kulturens olika områden.

Jonas Brännberg, Robert Lundqvist